

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 10C/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414217299
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Oswaldová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1414217299.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Oswaldovou v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandsko, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, proti odporkyňi: Z. K., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Č.. U. XXXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 297,59 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 110,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 110,90 eura od 20.11.2014 až do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a.

Súd odporkyňi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 19.11.2014, doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.11.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy vo výške 297,59 eura spolu s príslušným úrokom z omeškania a náhrady trov konania z titulu neuhradenia zostatku poskytnutého spotrebiteľského úveru. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO 36 234 176 (ďalej len „právny predchodca navrhovateľa“) s odporkyňou dňa 07.03.2012 uzatvorili Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na nákup tovaru HP G61221SC. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyňi spotrebiteľský úver v celkovej výške úveru 314,10 eura. Odporkyňa sa zaviazala splácať poskytnutý úver v pravidelných 18 mesačných splátkach po 23,33 eura. Odporkyňa do dňa podania návrhu na súd uhradila právnenému predchodcovi navrhovateľa sumu 186,64 eura. Vzhľadom na to, že odporkyňa nedodrжала dohodnutý splátkový kalendár a dostala sa do omeškania, právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy písomným oznámením - listom zo dňa 28.05.2013, v ktorom vyzval odporkyňu na okamžité uhradenie dlžnej sumy. Odporkyňa do dňa podania návrhu na súd dvoj dlh navrhovateľovi neuhradila.

Súd zaslal odporkyňi návrh s prílohami, výzvou na vyjadrenie sa k návrhu a poučeniami. Odporkyňa prevzala uvedené písomnosti dňa 22.03.2016, avšak k žalobnému návrhu a k prílohám sa písomne v 15 dňovej lehote nevyjadrila.

Podľa ust. § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu, ide o drobný spor.

Podľa ust. § 156 ods. 1 prvá veta O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa ust. § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1 O.s.p., predmetná právna vec je drobným sporom, preto súd podľa § 115a ods. 2 OSP nenariaďoval vo veci pojednávanie, len oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu. Navrhovateľ ani odporkyňa sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením a v prejednávanej veci nenariadil pojednávanie, nakoľko ide o drobný spor. Súd oznámil dňa 17.04.2016 na úradnej tabuli súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň 05.05.2016.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: návrhom na vydanie platobného rozkazu (č. I. 1 - 2 spisu), výpisom z obchodného registra spoločnosti (č. I. 3 - 5 spisu), Oznámením o postúpení pohľadávky (č. I. 9 spisu), Podacím hárkom (č. I. 10 spisu), Úverovou zmluvou a Úverovými zmluvnými podmienkami (č. I. 11 - 15 spisu), Výzvou k splateniu celého dlhu (č. I. 16 spisu), Výpisom čerpania, splátok a úhrad (č. I. 17 spisu), Postúpením pohľadávky zo dňa 28.05.2013 (č. I. 37 spisu) a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou dňa 24.09.2010 uzatvorili Úverovú zmluvu č. 42030224641 (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na nákup tovaru. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyni spotrebiteľský úver v celkovej výške úveru 314,10 eura. Odporkyňa sa zaviazala splácať poskytnutý úver v pravidelných 18 mesačných splátkach po 23,33 eura. Odporkyňa do dňa podania návrhu na súd uhradila právnenmu predchodcovi navrhovateľa sumu 186,64 eura. Vzhľadom na to, že odporkyňa nedodržala dohodnutý splátkový kalendár a dostala sa do omeškania, právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy písomným oznámením - listom zo dňa 28.05.2013, v ktorom vyzval odporkyňu na okamžité uhradenie dlžnej sumy. Na základe Postúpenia pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.05.2013 získal navrhovateľ ako postupník žalovanú pohľadávku spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými od právneho predchodcu navrhovateľa. Listom označeným ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky, Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia“ zo dňa 31.10.2014 oznámil navrhovateľ odporkyni prevzatie pohľadávky od navrhovateľa a vyzval ju na uhradenie dlžnej sumy. Odporkyňa

Podľa ust. § 498 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa ust. § 491 ods. 1 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Podľa ust. § 488 OZ, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa ust. § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob

výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 559 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlh splnením zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas. Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 128/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania. Po zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti mal preukázané, že návrh bol podaný dôvodne v časti istiny. Medzi účastníkmi dňa 07.03.2012 došlo k uzatvoreniu Úverovej zmluvy, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 314,10 eura. Odporkyňa sa zaviazala poskytnutý úver splácať v 18 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 23,33 eura.

Súd pri výpočte výšky dlhu vychádzal z Výpisu čerpania, splátok a úhrad z č. I. 17 spisu. Z predmetného výpisu ďalej vyplýva, že odporkyňa navrhovateľovi uhradila sumu vo výške 186,64 eura a pri podpise zmluvy odporkyňa uhradila právnomu predchodcovi navrhovateľa sumu 34,90 eura. Výška dlžnej sumy za istinu predstavuje sumu 110,90 eura.

Súd návrh navrhovateľa zamietol v časti zosplatnených úrokov z omeškania. Úrok jednoducho povedané predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Konanie navrhovateľa slovenský právny poriadok nepozná a nepožíva nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa - v tomto prípade ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvným stranám patria len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z.

Najvyšší súd konštatoval: „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ)“ (uznesenie NS SR vo veci 4 Obo/143/98). V rozsudkoch súdov

sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods.2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011).

Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr.C-415/11, AZIZ) cit. „Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že - pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve - na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

Nakoľko v tomto prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, vzťahuje sa na konanie osobitná ochrana spotrebiteľa podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorými bola do slovenského právneho poriadku smernica Rady 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom na ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa implementovaná. V zmysle judikatúry Súdneho dvora ES, má vnútroštátny súd posudzovať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom. Ak ide o neprimeranú doložku, má súd právomoc vyvodiť všetky dôsledky, ktoré vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. Ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka obsahuje len demonštratívny, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet neprijateľných podmienok teda možno rozšíriť výkladom, keď z obsahu záväzku vyplynie značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zákonodarca s účinnosťou od 01.01.2008 medzi neprijateľné podmienky zaviedol aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, (§ 53 ods. 3 písm. k) Občianskeho zákonníka). Doplnenie výpočtu zákonodarcom je len reakciou na nesprávnu aplikačnú prax s cieľom dosiahnuť jej zjednotenie, pričom k spresneniu výpočtu došlo už na základe smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pri posudzovaní zmluvnej pokuty(ako aj upomienok) ako neprijateľnej podmienky vychádzal súd z posúdenia dojedanej zmluvnej pokuty, či táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka obsahovali len demonštratívny výpočet podmienok, ktoré treba považovať za neprijateľné.

Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že zmluvná podmienka - zmluvná pokuta, ktorá je dohodnutá v rámci Úverovej zmluvy ako štandardnej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, a ktorá je individuálne nedojednaná, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a je teda v zmysle eurokonformného výkladu § 53 ods. 1 a ods. 4 Občianskeho zákonníka v spojení s § 879j Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení neplatná. Súd nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva aj jej vzťah k úrokom z omeškania, teda že zmluvná pokuta obstojí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosti právneho úkonu, ako i na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, najmä z hľadiska sankcionovania nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy, ktoré by malo byť vyvážené a vzhľadom na vyššie uvedené z týchto dôvodov súd návrh v časti o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

Vzhľadom na to, že v danom prípade prišlo k postúpeniu pohľadávky pred podaním návrhu na súd, poskytovateľ úveru už nie je účastníkom tohto konania, preto súd nie je povinný v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. výslovne vo výroku rozsudku uviesť neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko nejde o nepriznanie plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky ale postupníkovi, pre ktorého akýkoľvek hmotnoprávny dôsledok takéhoto vyhlásenia nie je účinný. S ohľadom na tieto skutočnosti súd nevyhlásil vo výroku neprijateľnú podmienku za neplatnú, avšak z neplatného dojednanja postupníkovi plnenie nepriznal.

O náhrade trov právneho zastúpenia súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Navrhovateľ žiadal uložiť povinnosť odporkyni zaplatiť mu sumu vo výške 297,59 eura spolu vyčísleným ročným úrokom z omeškania vo výške 35,90 eura ako aj úrokom z omeškania a náhradou trov konania. Súd návrh v časti o zaplatenie 222,50 eura zamietol. Z tohto vyplýva, že v konaní bola vo väčšej miere úspešná odporkyňa (a to vo výške 66,75 %) než navrhovateľ (33,25 %). Keďže úspech odporkyne bol väčší ako neúspech navrhovateľa, súd rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich odporkyňa v konaní neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O. s. p.)

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie.